

Debattartikel 2026-04-21

Debattartikel: Märkligt beslut om äldres mat i Mullsjö

I Jönköpings-Posten den 16 april 2026 kunde vi läsa att den dagliga leveransen av varm, nylagad mat för äldre med hemtjänst i Mullsjö kommun ska försvinna och i stället ersättas med så kallad "cook and chill". Det nya konceptet innebär att maten som lagas kyls ner och levereras i matlådor en gång i veckan. Det är en stor förändring i många äldres vardag. Men det är inte bara det nya konceptet som väcker frågor, utan även hur beslutet har fattats.

Någon politisk debatt har inte föregått beslutet. Det hänvisas till en övergripande handlingsplan, och en tjänsteman på delegation har gett uppdrag till andra nämnder att genomföra åtgärder. Det innebär att ett stort systemskifte, som direkt påverkar en utsatt grupp i kommunen, inte har prövats politiskt i en öppen debatt - något som rimligen borde krävas.

Det här är en genomgripande förändring som påverkar hur äldre människor varje dag får sin mat, deras rutiner och i många fall deras livskvalité. Den typen av beslut ska fattas av ansvariga politiker på ett transparent sätt och med möjlighet till granskning. I det beslut som är offentligt framgår inget konkret om att införa cook and chill. Det väcker frågan: var och när fattades egentligen beslutet om denna förändring? En laglighetsprövning vore därför på sin plats.

Själva sakfrågan måste ges utrymme att diskuteras nyanserat. Kyld mat är inte per automatik sämre. Rätt hanterad kan den hålla hög kvalitet och bra näringsinnehåll. Det är ett relevant argument. Men det betyder inte att förändringen saknar konsekvenser. För många äldre är måltiden mer än bara näring. Den är en stund att se fram emot. Doften av nylagad mat kan stimulera aptiten, något som är avgörande inte minst för personer som redan har svårt att äta tillräckligt. När maten förvaras kall och ska värmas i mikrovågsugn försvinner en viktig del av upplevelsen. Risken finns att en del drar sig för att värma maten när den står kall i kylskåpet. Det är också en fråga om självständighet. Alla äldre har inte samma förmåga att hantera teknik eller planera sina måltider flera dagar i förväg. Det som beskrivs som ökad flexibilitet riskerar i praktiken att bli en försämring för många.

Det framhålls att förändringen inte handlar om besparingar. Samtidigt hänvisas beslutet till en handlingsplan om att få budgeten i balans. Det är svårt att tolka det på annat sätt än att ekonomiska motiv finns, och det hade varit rimligare att vara ärlig med det. Dessutom planeras investeringar i nya lokaler och utrustning för att möjliggöra förändringen. Det väcker frågor om underlaget till beslutet. Hur kalkylen ser ut, vilka beräkningar har gjorts och framförallt, vad vill de som ska äta maten faktiskt ha?

Det här är inte en svartvit fråga. Cook and chill kan säkert fungera i vissa sammanhang. Men inom äldreomsorgen måste fler värden vägas in än logistik och kostnadseffektivitet. Världighet, trygghet och livskvalitet måste stå i centrum.

Och minst lika viktigt: stora förändringar ska beslutas på rätt sätt. Mullsjös äldre förtjänar inte bara bra mat – utan också en öppen, demokratisk och laglig beslutsprocess.

Angelica Lundberg (SD)

Ordförande, Sverigedemokraterna Mullsjö

Christian Wall (SD)

Gruppledare, Sverigedemokraterna Mullsjö
